

Krštenje u Novom Zavjetu

Od Ernsta G. Maiera

1 Uzori novozavjetnog krštenja vodom

1. Židovsko krštenje prozelita je bio simboličan čin, po kojemu su nežidovi prelazili na Židovstvo.
  - a) Jedan je prozelit krštenjem davao svjedočanstvo da je napustio svoju staru religiju i da se distancirao od svoje religiozne zajednice, te da se priključio jednoj novoj religioznoj zajednici.
  - b) Ovo se krštenje događalo pomoću uranjanja. Pri čem nije dokazano, da su mala djeca bila također krštavana.
2. Ivanovo krštenje je bilo „krštenje u znak obraćenja“. Ivan je svojim nastupom pozivao na obraćenje.
  - a) Ivanovo krštenje je bio izvanjski znak kojim je krštenik dao do znanja, da mu je žao zbog počinjenih grijeha, da očekuje Mesiju i da želi biti spreman za Mesijin dolazak, Iv. 3,23; usp. Mat. 3, 1-12; Iv. 1, 19-34.
  - b) Ivan je krštavao pokajnike glede nadolazećeg kraljevstva Božjeg u Isus Kristu. Dj. 19, 3-4; Mat. 3,11; Mk. 1,4.
  - c) Ono što treba uočiti, jeste: da je pokajanje (obraćenje ili promjena uma) bilo nešto, što je prethodilo krštenju. Pokajanje se događalo prije krštenja. Svatko je dolazio sam, sam je priznavao svoje grijeha, sam se kajao i sam se davao krstiti. Usp. Lk. 7,29. Tko se nije kajao, nije se dao niti krstiti. Usp. Lk. 7,30.
  - d) Ivanovo se krštenje, također, događalo putem uranjanja u vodu. Usp. Mk. 1,10; Iv. 3,23.
3. Krštenje kojim je Isus bio kršten je bilo Ivanovo krštenje, a to znači krštenje u znak obraćenja.
  - a) Iako je Isus bio posve bez grijeha, on se solidarizirao sa grešnim ljudima Usp. 2.Kor. 5, 21.
  - b) Njegovo je krštenje na osobit način stajalo u funkciji Isusovog identificiranja s Izraelskim Mesijom. Iv. 1, 29-34.
4. Isus je također krštavao. I kao i Ivanovo krštenje ono je također bilo krštenje u znak obraćenja, a to znači da su krštenici time javno priznavali da im je žao zbog počinjenih grijeha, te da žele započeti jedan novi život.

1.1 Vanjski oblik krštavanja vodom

1. Gore spomenuti uzori kršćanskog krštenja prakticirali su se uranjanjem u vodu.
2. Značenje riječi koje se koristi za „krštenje“ ili „krštavanje“, vezano je uz „uranjanje“. Glagol bapto u općenitoj upotrebi ima značenje: „uranjati, zaroniti, umočiti tkaninu u boju, ponekad čak i: „grabiti“² Baptizo je intenzivniji oblik koji znači: gnjurenjem „uranjati, zaranjati, potapati i utopiti“³ Pedesetnica (pentekosten) svjedoči o tome da je glagol baptizo u židovskom poimanju u sebi sadržavao ideju čišćenja i posvete za jedan novi identitet ili odnos.⁴

3. Simbolično značenje krštenja vodom u drugim oblicima krštavanja ne dolazi do izražaja. Usp. Rim. 6, 3-4.
4. Crkvena povijest, kako pismeno tako i posredstvom pronađenih krsnih bazena u crkvama, dokazuje da se krštenje – izvorno - vršilo uranjanjem pod vodu.

1.2 Značenje krštenja vodom

1. Kršćansko krštenje vodom je bilo zapovjedbno od Gospodina Isusa. Misijska zapovijed je naredba: stvarati učenike (sljedbenike). A to se događa naviještanjem evanđelja. S učenicima se moraju dogoditi dvije stvari (Mat. 28,19):
  - a. Oni se trebaju krstiti u ime tro-jedinog Boga, i tako se na vidljiv način identificirati sa zajednicom Isusa Krista (te biti primljeni u mjesnu crkvenu zajednicu). Drugo, treba ih poučavati u nauku Kristovu.
  - b. Apostoli i prva kršćanska zajednica su i misijsku zapovijed i zapovijed o krštenju na takav način razumjeli i prakticirali. Dj. 2,41;8,12; 8,35-38; 9,19; 10, 47-48; 11, 22; 13, 1; 14, 22-23; 15, 41; 16, 5; 19, 3-5.
2. Krštenje je simbol smrti. Mi smo s Kristom razapeti, mrtvi i pokopani. Rim. 6, 3-11; Kol. 2,12.
3. Krštenje je simbol uskrsnuća na jedan novi život. Mi smo s Kristom oživjeli, uskrsnuli na jedna novi život . Rim. 6, 4-11; Kol. 2, 12-13.
4. Krštenje je simbol pripadnosti, identifikacije s crkvenom zajednicom Isusa Krista na zemlji.
  - a. Krštenje Duhom Svetim uvodi krštenika u crkvenu zajednicu, u tijelo Isusa Krista. 1. Kor. 12,13, Usp. Mat. 28, 18-20.
  - b. Krštenje se vodom zbiva radi identifikacije (poistovjećenja) s crkvenom zajednicom Isusa Krista na zemlji, - s mjesnom zajednicom. Krštenik priznaje da pripada zajednici Isusa Krista (a time i mjesnoj crkvi Isusa Krista). Zbog toga je krštenje pretpostavka za prihvata u mjesnu crkvenu zajednicu ili čin prihvaćanja u mjesnu zajednicu. Usp. Dj. 2,41.
  - c. U tome je smislu krštenje oduvijek bio značajan korak (usp. Dj. 2, 38; 22,16). Vjera je sve dotle nevidljiva dok ne uslijedi javno priznanje i vidljiva djela (usp. Rim. 7, 4; Ef. 2, 10; Tit. 2, 14; 3, 8-4; Jak. 2, 17).
  - d. Zato je krštenje, biblijski gledano, prvi korak nekoga tko je postao vjernik. Krštenik priznaje da je pripadnik crkvene zajednice i identificira se s mjesnom zajednicom.
5. Krštenje je znak (simbol) posluha i priznavanja vlasti Isusa Krista nad sobom. Budući da je krštenje vodom - putem uranjanja u vodu - nalog Isusa Krista, krštenje je i čin posluha onoga tko je postao vjernikom. Iv. 13, 17; 14, 15+21+23; 1. Petr. 3, 21.
  - a. U 1. Petr. 3,21 se uspoređuje između Noe, koji je već bio pravedan (1. Mo. 6, 8-9; 7,1; 2. Petr. 2,5) prije nego li je, u posluhu prema riječi Božjoj, išao graditi arku i u nju ušao, te vjernika u crkvenoj zajednici, koji su već spašeni i posjeduju oproštenje grijeha i koji su već primili Duha Svetoga kada su se u posluhu prema zapovijedi Isusa Krista dali krstiti.
  - b. Noini su suvremenici bili neposlušni (1. Petr. 3,20; doslovno: „oni „koji nekoć bijahu nepokorni“). Pravedni Noa je bio poslušan, gradio je arku i u nju ušao. Izgradnja arke je bio Noin odgovor na Božju zapovijed. Arka je bila „učinak“ njegove vjere. Kršćansko krštenje je odgovor (učinak) dobre savjesti prema Bogu (1. Petr. 3, 20-21). Međutim, savjest onoga koji je postao vjernik bila je već prije očišćena krvlju Isusa Krista (Hebr. 9,14).
  - c. Voda je bila Božji sud, po kojoj su nevjernici iz Noina doba izginuli. Ista je voda (u arci) nosila Nou iz staroga svijeta u novi svijet. Prilikom krštenja voda je znak

- suda. Uranjanje u vodu slikovito označava, da je vjernik umro starome svijetu. Vjernik je spašen od staroga svijeta i „prenesen u kraljevstvo Isusa Krista“ (Kol. 1,13).
- d. Noin ulazak u arku je bila osuda staroga svijeta. Uranjanje u vodu prilikom krštenja označava osudu i smrt: – osudu starog grešnog života.
  - e. Nije krštenje ono koje spašava. Krštenje je protu-lik (antitüpon; 1. Petr. 3,21).
6. Krštenje vodom je propovijedanje evanđelja na simboličan, slikovit i vizualan način. Ono je vizualna poduka. Evanđelje se promatračima i slušateljima predstavlja na zoran način i na takav način postaje evangelizacijom (Rim. 3-4). Tamo gdje se krštenje - na osnovi osobne vjere - na biblijski način prakticira, često se događa da rodbina i prijatelji krštenika i sami budu taknuti evanđeljem i dođu k vjeri.
  7. Krštenje vodom je simbol čišćenja, - praštanja grijeha. Usp. Dj. 2, 38; 22,16.
  8. Krštenje je za onoga, tko je došao do vjere, pomoć za korjenitu odluku. On se svjesno odvaja od svojeg starog života. Uvjeren sam da danas baš zato imamo toliko „mlakih“ (poluživih i polumrtvih) kršćana, jer da se nikada nije dogodio taj potpuni lom sa starim životom (usp. Dj.22, 16).
  9. Samo krštenje vodom nema nikakvu moć promjene. Ono posjeduje svjedočansku moć. Krštenik svjedoči da je došao k vjeri i da pripada zajednici Isusa Krista. Sukladno tome, čin krštenja slijedi nakon dolaska do vjere (Dj. 2,41; 8,12; 8,37; 10,47-48; 19, 3—5).
  10. Ispravno shvaćanje krštenja vodom znači, da se djeca nikako ne mogu krstiti. U vrijeme nastanka Novog Zavjeta nije bilo nikakvog krštavanja djece.⁵ Svatko tko se išao krstiti, time je posvjedočio svoju vjeru.

1.3. Praksa krštavanja vodom

1. Slijedeća mjesta u Bibliji govore u prilog tri činjenice: Dj. 2,42; 8,14-16+36-38; 9,19; 10, 47-48; 16, 14-15+30-34; 19, 3-5.
  - a. U crkvenoj zajednici u vrijeme nastanka Novoga Zavjeta krstili su se samo oni koji su došli do osobne vjere.